

tægter", saa have vi jo, altsaa netop i Statsgjælden et Eempel paa Udgifter, der ere fælles for hele Monarkiet, og hvoraf et vist Beløb maa falde paa Kongeriget. Jeg finder derfor ikke, at de af den ærede foregaaende Taler gjorte Bemærkninger ere aldeles begrundede, men ialtfald vil man jo ved Sagens anden Behandling komme fuldstændigere ind og saa paa dette Punkt.

Formanden: Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Fscheruing: Jeg frasalder Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Rjøbenhavns 8de Valgkreds har Ordet.

C. B. Nimestad: Jeg vil blot sige, at jeg nærer det samme Ønske, som den høitærede Minister fremsatte, at Statsgjælden maa vedblive at være fælles for hele Monarkiet; men jeg maa gjentage, at jeg, naar jeg seer hen til de nu stedfindende Udgifter til Hæren og Flaaden, ikke kan forstaae § 6.

S. Sage: Jeg skal blot bemærke, at det er en Selvfølge, at naar en Udgift skal afholdes, som ikke tidligere har været paatænkt, maa den Regjering, som afholder den, ogsaa overveie, ved hvilke Midler Udgiften kan dækkes. Der kan være Tvivl om, hvorledes Tilfuddets kalkulatoriske Natur skal opfattes, men det er den lovlige Fremgangsmaade, jeg har lagt Vægt paa; saafremt ikke alle Forhold forandre sig, er der Intet tilstede, som forhindrer, at man kan og maa gaae den fuldkommen lovlige Vej. Der kan være Tale om at gaae til Rigsraadet f. Ex. for at forøge Tolbagifterne, og til Rigsdagen for at faae paalagt yderligere Skatter, forsaavidt Udgifterne ikke kunne udredes af de allerede bestaaende direkte Skatter; det er en Selvfølge, at naar en Udgift skal afholdes efter § 58 i Grundlov af 18de November 1863, maa man være paa det Rene med, ved hvilke Midler den skal dækkes.

P. Olsen: Maa jeg tillade mig den korte Bemærkning, at jeg vel veed, at den

ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 8de Valgkreds (Nimestad) stemte mod, at der bevilgedes 4,000 Rd. til Industriudstillinger i Rjøbstæderne, men om Grunden dertil var den, at Summen ikke var stor nok, skal jeg ikke kunne sige; i alt Fald havde det kun slydt lidt i Rjøbstædernes Komme, naar Forslaget ikke var blevet vedtaget. Jeg troer ikke, at der her er nogen Forskjel tilstede med Hensyn til Afstanden mellem 4,000 Rd. og 2,000 Rd. og Afstanden mellem 2,000 Rd. og slet Intet. At der under andre Forhold kan være en saadan Forskjel tilstede, er muligt, men jeg troede, at vi kun havde at gjøre med Sagen, som den her foreligger.

S. Pedersen: Det er alene en Øttring af den ærede Rigsdagsmand for Hølstebro (Madsen) angaaende Tilshuet med Almueskolerne, som foranlediger mig til at begjære Ordet. Det kunde næsten synes at fremgaae af hans Udtalelser, at man ønskede, at der blev et strengere Tilsyn med Almueskolerne i den Retning, at de Former og Bestemmelser, hvorunder Lærerne virke og arbejde i Dplysningens Tjeneste, maatte være affattede efter en mere bestemt Snor. Uagtet jeg ikke veed, hvorvidt hans Hensigt har været denne, synes det mig, som om den ærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet opfattede hans Udtalelse saaledes. Jeg har efter min Opfattelse troet at slylde Sagen det Vidnesbyrd, forsaavidt jeg har haft Leilighed til at lære at kjende den, at dette ikke er den almindelige Tanke. Jeg troer snarere, at der er Anledning til at søge at lette og løsne de stramme og unaturlige Baaud, som herske fra en tidligere Tid, end at stramme dem. Det er blot for at fremsætte en Reservation imod en saadan Opfattelse af den faldne Udtalelse, at jeg har troet at burde gjøre denne Bemærkning, navnlig da jeg hørte, at den høitagtede Kirke- og Underviisningsminister syntes at gribe denne Udtalelse som et Guldkorn, som Noget, han fandt fuldkommen i sin Orden.

Madsen: Naar den høitærede Konseilspræsident i sine Øttringer til mine Bemærkninger i forrige Møde har udtalt sig, som om